

Л.О. Тимошенко, І.В. Бушуєва

Доцільність визначення ефективності лікування маститів у ветеринарії комплексними антибактеріальними препаратами

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: мастит, лікування, ефективність, ринок.

Ключевые слова: мастит, лечение, эффективность, рынок.

Key words: mastitis, treatment, efficiency, market.

Мастит – поліетіологічне захворювання, що здебільшого (95–98%) виникає і розвивається внаслідок потрапляння у тканини вимені патогенної мікрофлори, зокрема стрептококів, стафілококів, кишкової палички тощо. Ринок ветеринарних препаратів на сучасному етапі є недосконалим і потребує значного розвитку. Дослідження ефективності різних схем лікування маститів є важливим елементом фармакоекономічного аналізу для раціонального використання бюджетних коштів.

Мастит – полиэтиологическое заболевание, которое в основном (95–98%) возникает и развивается вследствие попадания в ткани вымени патогенной микрофлоры, а именно стрептококков, стафилококков, кишечной палочки и т. д. Рынок ветеринарных препаратов на современном этапе является несовершенным и требует значительного развития. Исследование эффективности различных схем лечения маститов является важным элементом фармакоэкономического анализа для рационального использования бюджетных средств.

The mastitis – is a poly-aetiological disease which (95–98%) arises and develops as a result of pathogenic microflora hit in fabrics of udder, namely, streptococci, staphylococci, colibacilli etc. The market of veterinary drugs is imperfect and demands considerable development at the present stage. Research of efficiency of various schemes of treatment of mastitis is the important element of pharmacoeconomics analysis for reasonable use of budgetary funds.

Переведення виробництва молока на промислову основу пов'язане з впровадженням нових прогресивних технологій утримання, годівлі та догляду за тваринами, комплексної механізації виробничих процесів, зокрема машинного доїння. Тож зростає значення ветеринарно-санітарних заходів, особливо профілактики і лікування захворювань молочної залози великої рогатої худоби (ВРХ). На сучасному етапі розвитку тваринництва не існує жодного агропромислового господарства, яке оминула б проблема маститу ВРХ [4].

Утримання великої кількості корів на обмеженій площі призводить до збільшення мікробної забрудненості й посилення вірулентних властивостей умовно-патогенної мікрофлори. Висока молочна продуктивність зумовлює напружене функціонування молочної залози, що супроводжується зниженням резистентності органу, внаслідок чого виникає запалення [3,8,9].

Запалення молочної залози вважається однією з головних проблем сучасного молочного скотарства. Маститне молоко призводить до захворювання, а інколи й до загибелі молочних телят, токсикоінфекцій у людей тощо. Як наслідок, суспільство зазнає величезних економічних збитків [1].

Економічні витрати переважно спричинюються зниженням молочної продуктивності; витратами, пов'язаними з вибракуванням молока; збільшенням захворюваності молодняку; передчасним вибракуванням тварин; витратами на лікування; зниженням рівня відтворення [4].

Мета роботи

Вивчити доцільність визначення ефективності лікування маститів у ветеринарії комплексними антибактеріальними препаратами.

Мастит – поліетіологічне захворювання, але здебільшого (95–98%) виникає і розвивається внаслідок потрапляння у

тканини вимені патогенної мікрофлори, зокрема стрептококів, стафілококів, кишкової палички тощо [4].

Причини виникнення маститів різноманітні: зовнішні (неповноцінна годівля; порушення умов утримання, параметрів мікроклімату; мікробна забрудненість, низький санітарний стан приміщення; порушення правил машинного і ручного доїння) та внутрішні (генетично зумовлені; мікробна контамінація; зниження резистентності тканини молочної залози; захворювання статевого апарату та інших систем організму; мікроелементози тощо) [2].

Для лікування маститів потрібні антимікробні препарати, однак тривале їх застосування призводить до утворення резистентних штамів мікроорганізмів. Через це виникає необхідність пошуку нових, більш ефективних антимікробних засобів. Останнім часом проводяться дослідження щодо створення нових комплексних антибактеріальних препаратів, що запобігають виникненню полірезистентних штамів мікроорганізмів. Значних успіхів у вирішенні цієї проблеми досягли вчені з-за кордону [9,10].

Сучасний ринок ветеринарних препаратів для лікування маститів в Україні представлено переліком, поданим у *табл. 1*.

Матеріали і методи дослідження

Я. Ярошно, А. Краєвським, В. Івченко (2008 р.) вивчено лікувальну ефективність антибактеріальних препаратів при клінічних формах маститу у високопродуктивних корів і збереження чутливості мікрофлори до них.

Для дослідження сформовано 4 групи тварин. З них I–III групи лікували комплексними антимікробними препаратами з урахуванням чутливості мікрофлори, згідно з настановою про їх застосування. Коровам IV групи проводили надвим'яну новокаїнову блокаду за Д.Д. Логвіним.

Таблиця 1

Перелік зареєстрованих ветеринарних препаратів для лікування маститів

№	Назва препарату	Виробник	Країна
1.	Байоклокс ДС	Норбрук Лаб. Лтд	Північна Ірландія
2.	Боваклокс ДС екстра	Норбрук Лаб. Лтд	Північна Ірландія
3.	Демаст	ДП Харківська біологічна фабрика	Україна
4.	Клоксерат Плюс ДС	Форт Додж Енімал Хелс	Нідерланди
5.	Клоксерат Плюс МС	Форт Додж Енімал Хелс	Нідерланди
6.	Коділак	Кодінфар нв	Бельгія
7.	Лактобай	Норбрук Лаб. Лтд	Північна Ірландія
8.	Мастивет	ТОВ «Ветсинтез»	Україна
9.	Мастивет плюс	ТОВ «Ветсинтез»	Україна
10.	Мастидек-А	ВАТ ВВП «Укрзооветпромстач»	Україна
11.	Мастисан ефект	ТОВ ВФ «Базальт»	Україна
12.	Мастисан-А	Харківська державна біологічна фабрика	Україна
13.	Мастисан-А Форте	Харківська державна біологічна фабрика	Україна
14.	Мастисан-Б	Харківська державна біологічна фабрика	Україна
15.	Мастифлок	Харківська державна біологічна фабрика	Україна
16.	Мастцид	Харківська державна біологічна фабрика	Україна
17.	Мастоміцин	ЗАТ «Ніта-фарм»	Російська Федерація
18.	Мультиджект IMM	Норбрук Лаб. Лтд	Північна Ірландія
19.	Орбенін EDC	Файзер Італія ес.ар.ел.	Італія
20.	Рилексин 200 ЛС	ВІРБАК С.А.	Франція
21.	Рилексин 500 ДС	ВІРБАК С.А.	Франція
22.	Сінулокс LC	Файзер Італія ес.ар.ел.	Італія

Результати та їх обговорення

Аналіз даних свідчить, що ефективність лікування корів у II та III групах переважала над результатами у I, що пояснюється дією преднізолону, який входить до складу відповідних комплексних препаратів. При визначенні чутливості мікрофлори до антибіотиків спостерігалось

Таблиця 2

Загальні результати лікування корів при маститі

№	Препарат	Відсоток тварин, які видужали, %
I	Мастилекс	90
II	Мастіет форте	95,9
III	Synulox LC	98
IV	Новокаїнова блокада за Д.Д. Логвіним	78,9

зростання резистентності мікроорганізмів до них, за винятком амоксициліну. Це пояснюється наявністю в складі препарату Synulox LC клавуланової кислоти, яка захищає амоксицилін від дії ензиму, що може зруйнувати його молекулу (табл. 2).

Висновки

Ринок ветеринарних препаратів на сучасному етапі є недосконалим і потребує значного розвитку. Дослідження ефективності різних схем лікування маститів є важливим елементом фармакоекономічного аналізу для раціонального використання коштів. Найефективнішим препаратом, за результатами моніторингу, є Synulox LC. Тривале його використання не зумовлює набуття мікрофлорою резистентності відносно більшості комплексних антимікробних засобів [5,6].

Література

1. Борисевич В.Б. Лікування корів, хворих на мастит, наноаквахелатами колоїдів металів / Борисевич В.Б., Борисевич Б.В., Каплуненко В.Г., Косінов М.В., Ткаченко С.М., Дорошук В.О., Солонін П.К., Литвиненко Д.Ю. // Ветеринарна медицина України. – 2009. – №7. – С. 20–22.
2. Гараздюк Г.В. Лікування маститів мікроелементозними препаратами / Гараздюк Г.В. // Ветеринарна медицина України. – 2009. – №8. – С. 22.
3. Голубкина А.Ф. Маститы, диагностика, лечение / Голубкина А.Ф. // Ветеринария с.-х. животных. – 2006. – №11. – С. 47–48.
4. Горовий Л.В. Субклінічні мастити / Горовий Л.В. // Ветеринарна медицина України. – 2009. – №6. – С. 21–22.
5. Попов Ю.Г. Новое в лечении скрытых и клинических маститов у коров / Попов Ю.Г., Дровосеков Н.А. // Проблемы экологии в программах профессионального образования: материалы межрегион. науч.-практ. конф. (22–24 ноября 2000 г., г. Новосибирск). – Новосибирск, 2000. – С. 53–55.
6. Попов Ю.Г. Лечение мастита и диареи / Попов Ю.Г., Распутина О.В. // Практик. – 2002. – №3–4. – С. 74–77.
7. Хмельницький Г.О. Ветеринарна фармакологія / Хмельницький Г.О., Хоменко В.С., Канюка О.І. – Харків: Паритет ЛТД, 1995. – 480 с.
8. Ярошно Я. Ефективність комплексних антибактеріальних препаратів при лікуванні високопродуктивних корів, хворих на мастит / Ярошно Я., Краєвський А., Івченко В. // Ветеринарна медицина України. – 2008. – №5. – С. 19–21.
9. Leslie K. Decision-making in clinical mastitis therapy programmes / Leslie K., Keefe G. // Bull. of the IDE. Internet. Dairy federation. – 1997. – №330. – P. 21–23.
10. Traeder W. Euterverfügbarkeit von Penicillin G. Penethamat – hydrojodid und amoxicillin nach paranterale Application / Traeder W., Kleinhas S. // Tierarztl. Umsch. – 1999. – Jg. 54. – №9. – S. 511–519.

Відомості про авторів:

Тимошенко Л.О., магістрант каф. управління і економіки фармації ЗДМУ.
Бушуєва І.В., к. фарм. наук, доцент каф. управління і економіки фармації ЗДМУ.

Адреса для листування:

Тимошенко Л.О. 69035, м. Запоріжжя, пр. Маяковського, 26, ЗДМУ, каф. управління і економіки фармації.
Тел.: (061) 236 22 48. E-mail: lidamaksi@mail.ru